

بررسی تاثیر انتخاب انجام گرفته در زمان تولد بر روری پارامترهای ژنتیکی وزن تولد بره های نژاد شال
حسام عمو پشت مساری^{*}، عبدالاحد شادپرور^۱، محمد حسین هادی تواتری^۲
۲ - گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان، ۲- گروه علوم دامی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی
استان قزوین

^{*} نویسنده مسئول: حسام عمو پشت مساری، پست الکترونیکی: hesam_amou@yahoo.com

چکیده

به منظور بررسی اثر انتخاب انجام گرفته در زمان تولد بر روی پارامترهای ژنتیکی بره های نژاد شال، از دو دسته داده که در طی سالهای ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۸ توسط مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین جمع آوری گردید، استفاده شد. دسته اول شامل تمامی بره ها در زمان تولد بودند و دسته دوم شامل بره هایی بود که بعد از تولد در گله باقی ماندند. وراثت پذیری مستقیم وزن تولد بره های انتخابی (۰/۲۶) و پایین تر از وراثت پذیری مستقیم وزن تولد کل بره ها (۰/۳۲) به دست آمد. بنابراین می توان گفت انتخاب انجام شده منجر به کاهش واریانس ژنتیکی افزایشی شد، که متعاقباً باعث کاهش وراثت پذیری می شود. تکرار پذیری عملکرد مادری در طی سال های مورد بررسی در دسته اول ۰/۱۲ و در دسته دوم ۰/۱۲۵ برآورد گردید. واژه های کلیدی: وزن تولد- پارامترهای ژنتیکی- انتخاب- گوسفند شال.

مقدمه

گوسفند شال از جمله نژاد های پیش رس در ایران محسوب می شود که دارای میانگین وزن تولد و افزایش وزن پیش از شیرگیری بالایی در بین نژادهای ایرانی می باشد. تعیین پارامترهای ژنتیکی و اهمیت نسبی اثر عوامل ژنتیکی مختلف نه تنها برای حفظ نژادهای بومی، بلکه برای تعیین اهداف و طراحی برنامه های اصلاح نژادی، درک بهتر مکانیسم ژنتیکی صفات، پیش بینی ارزش اصلاحی و پیش بینی پاسخ مورد انتظار از برنامه های انتخاب ضروری است (۲). در حالیکه وزن تولد به دلیل تاثیر بر روی رشد پیش از شیرگیری و نهایتاً تولید حیوانات کشتارگاهی با وزن بالاتر، یک صفت مهم اقتصادی محسوب می شود، چندان در برنامه های اصلاحی مورد توجه قرار نگرفته است. هدف از مطالعه حاضر، بررسی تاثیر انتخاب انجام گرفته بر روی پارامترهای ژنتیکی وزن تولد بره های نژاد شال در طی سال های مورد بررسی می باشد.

مواد و روش ها

در این تحقیق از دو دسته اطلاعات وزن تولد بره های نژاد شال که دسته اول شامل کل بره ها (شامل ۱۹۲۲ بره) و دسته دوم شامل بره های انتخابی (بره هایی که بعد از تولد در گله باقی ماندند که تعداد آن ها به ۱۶۰۰ بره می رسید) بودند و در طی سال های ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۸ در ۴ گله این نژاد تحت نظارت مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین جمع آوری گردیده بود استفاده شد. در جدول شماره ۱ اطلاعات آماری مربوط به دو دسته داده قرار گرفته است.

جدول ۱- آمار توصیفی وزن تولد کل بره ها و بره های انتخابی